

POZEMKOVÉ PRÁVO

Zimní semestr - akademický rok 2021/2022

Výběrový předmět - doporučeno pro 7 - 9. semestr
Garant kurzu: JUDr. Martina Franková, Ph.D.

Vyučující: JUDr. Martina Franková, Ph.D., JUDr. Karolína Žákovská, Ph.D.

Katedra práva životního prostředí PF UK Praha

Přednášky vždy v ÚTERÝ od 12,00 hodin - místnost číslo 101

Zakončení: ústní zkouška

ROZPIS PŘEDNÁŠEK

1. Pozemkové právo – vymezení, prameny. Půda, pozemek, parcela a nemovitost jako právní pojmy. Půda jako objekt právních vztahů a projevy jejích zvláštností. **12. 10. 2021**
(*JUDr. Franková, Ph.D.*)
2. Pozemkové vlastnictví – charakteristika a vývoj. Vznik a zánik vlastnického práva k pozemkům. Specifika pozemkového vlastnictví státu, obcí a krajů. **19. 10. 2021**
3. Katastr nemovitostí I. část. **26. 10. 2021**
4. Katastr nemovitostí II. část. **2. 11. 2021**
5. Účelová kategorizace půdy a územní plánování. **9. 11. 2021**
6. Oprávnění a povolení stavět. Pozemkové úpravy. **16. 11. 2021**
7. Omezení vlastnického práva k pozemkům – příčiny, podmínky a právní formy **23. 11. 2021**
8. Vyvlastnění. **30. 11. 2021**
9. Užívací práva k půdě – vývoj a platná právní úprava. Právo vstupu na cizí pozemek. **7. 12. 2021**
10. Úvod do zvláštní části: právní režim vybraných pozemků (lesní pozemky, pozemky v chráněných územích a ochranných pásmech) **14. 12. 2021**
11. Úvod do zvláštní části: právní režim vybraných pozemků (zemědělské pozemky, kterých je umístěna technická infrastruktura, pozemky spojené s vodami) **21. 12. 2021**

LITERATURA:

Povinná literatura:

FRANKOVÁ, Martina, a kol., Úvod do pozemkového práva, 1. vydání, Beroun: Eva Rozkotová: 2014.

Doporučená literatura:

1. Eva BAREŠOVÁ, Iveta BLÁHOVÁ, Pavel DOUBEK, Bohumil JANEČEK, Lumír NEDVÍDEK, Petr SOUČEK, Katastrální zákon: komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019.
2. BAUDYŠ, Petr. Katastrální zákon. 1. vydání. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2014.
3. SPÁČIL, Jiří a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013.
4. ŠVESTKA Jiří., DVOŘÁK, Jan., FIALA, Josef a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek III.: Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014.
5. ADAMOVÁ Hana, BRIM Luboš, COUFALÍK Petr, DOBROVOLNÁ Eva, HANÁK Jakub, PEKAŘOVÁ Anna. Pozemkové vlastnictví. Praha: Wolters Kluwer.
6. PEKÁREK, Milan, Jana DUDOVÁ, Jakub HANÁK, Ivana PRŮCHOVÁ a Jana TKÁČIKOVÁ. Pozemkové právo. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015.
7. Sborník z konference dny práva 2012 (sekce Pozemek v právních vztazích.): Dny práva 2012 – Days of law 2012, Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická – ACTA UNIVERSITATIS BRUNENSIS – IURIDICA, No 442, Masarykova univerzita, Brno 2013.
8. FRANKOVÁ, Martina, Několik poznámek k problematice opuštění nemovitostí, Časopis pro právní vědu a praxi, Ročník XXII (No 2).
9. STAŠA, Josef., Rajchl, Jiří. (eds): Sondy do stavebního práva, Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2018 (Sborník č. 72).
10. KABELKOVÁ Eva, DEJLOVÁ Hana. Nájem a pacht v novém občanském zákoníku.: Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013.
11. SPÁČIL Jiří., SPÁČIL Michal.: Přehled judikatury ve věcech občanskoprávních vztahů k pozemkům. Praha. Wolters Kluwer ČR.

PRÁVNÍ PŘEDPISY:

Základní právní předpisy (v aktuálním znění):

1. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (článek 11, 35, 14)
2. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (zejména část I. hlava IV, část, část III)
3. Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí
4. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
5. Zákon č. 184/2000 Sb., o vyvlastnění
6. Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech
7. Zákon č. 503/2012 Sb., o státním pozemkovém úřadu
8. Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřičských a katastrálních orgánech
9. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích

Ostatní právní předpisy (v aktuálním znění):

1. Zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi
2. Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku
3. Zákon č. 77/1997 Sb., státním podniku
4. Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací
5. Zákon č. 458/2008 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů
6. Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělské půdního fondu
7. Zákon č. 289/1995, o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
8. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
9. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
10. Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
11. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

ZKOUŠKOVÉ OTÁZKY:

1. Půda, pozemek, parcela, nemovitost jako právní pojmy
2. Půda jako objekt právních vztahů. Zvláštnosti půdy a projevy zvláštností půdy v pozemkových vztazích
3. Pozemkové právo a jeho základní prameny
4. Účelová kategorizace půdy a její změna (podstata a systém účelové kategorizace půdy, příčiny a prostředky změny účelové kategorizace půdy)
5. Územní plánování a jeho význam pro účelovou kategorizaci půdy (funkce a právní úprava). Pořizování a závaznost územně plánovací dokumentace
6. Vlastnické právo k pozemkům - pozemkové vlastnictví (předmět, subjekt, obsah)
7. Hlavní etapy vývoje pozemkového vlastnictví od vzniku ČSR
8. Vznik a zánik vlastnického práva k pozemkům (jednotlivé právní formy a charakteristika jejich právní úpravy)
9. Smluvní převody vlastnického práva k půdě
10. Pozemky ve vlastnictví státu, obcí a krajů (specifika hospodaření, převody pozemků ve vlastnictví státu, krajů a obcí na jiné osoby)
11. Vyvlastnění nemovitostí (obecná právní úprava)
12. Zvláštní právní úprava vyvlastnění v zákoně č. 416/2009 Sb., v platném znění (tzv. zákon o liniových stavbách)
13. Příčiny a typologie omezování vlastnického práva k pozemkům
14. Omezení vlastnického práva k pozemkům v předpisech veřejného práva a náhrada za toto omezení vlastnického práva
15. Právní úprava „sousedských vztahů“
16. Věcná břemena, právo stavby
17. Užívací práva k půdě (charakteristika a právní formy, nájem, pacht a výpůjčka pozemků)
18. Evidence nemovitostí (funkce a vývoj evidence)
19. Katastr nemovitostí (funkce, předmět a obsah katastru)
20. Principy uplatňované při vedení katastru nemovitostí, obnova a revize katastru
21. Zásada materiální publicity

22. Zápisy právních vztahů do katastru nemovitostí (druhy a předmět zápisů, stručná charakteristika, vkladové řízení)
23. Oprávnění ke vstupu na cizí pozemky, právo cesty, účelová komunikace
24. Pozemkové úpravy (pojem, cíl, formy a předmět pozemkových úprav, průběh, realizace))
25. Právní režim zemědělských pozemků
26. Právní režim lesních pozemků
27. Právní režim pozemků spojených s vodami (pozemky koryt vodních toků, vodních děl a pozemky s nimi sousedící)
28. Pozemky v chráněných územích a ochranných pásmech
29. Právní režim stavebních pozemků (stavební pozemek, oprávnění a povolení stavět)
30. Neoprávněná a nepovolená stavba na pozemku